

IEPAW

Asegydd Interim Diogelu'r Amgylchedd Cymru

Adroddiad blynyddol 2021/2022

Cynnwys

Rhagair	3
Cyflwyniad	4
Y gweithgareddau cyntaf a gyflawnwyd gan yr Asesydd Interim	4
Adrodd i Weinidogion Cymru	10
Adolygu prosesau	10
Adborth	11

Rhagair

Cafodd rôl Asesydd Interim Diogelu'r Amgylchedd Cymru (yr Asesydd Interim) ei chreu er mwyn ystyried pryderon am y modd y mae cyfraith amgylcheddol yn gweithredu yng

Nghymru. Mae wedi bod yn fraith i mi gael cyflawni'r rôl hon ers iddi gael ei chreu ym mis Mawrth 2021 ac mae'n bleser gennyf gyflwyno fy adroddiad blynyddol cyntaf yn y rôl.

Gwarchod yr amgylchedd naturiol yw un o'r heriau mwyaf y mae'r ddynoliaeth yn ei hwynebu ar hyn o bryd. O effaith nwyon tŷ gwydr yn yr atmosffer i ansawdd y dŵr yn ein hafonydd a'r angen i warchod ein coedwigoedd, mae'r amgylchedd yn effeithio ar fywydau pob person yng Nghymru ac mewn gwledydd eraill yn ogystal. O ganlyniad, mae'n hanfodol bod gennym y fframwaith cyfreithiol cryfaf posibl mewn lle i sicrhau bod yr amgylchedd yn cael ei warchod.

Mae fy mlwyddyn gyntaf fel Asesydd Interim wedi rhoi llawer o foddhad, ond mae wedi esgor ar lawer o heriau hefyd. Mae nifer y cyflwyniadau yr wyf wedi'u cael yn ystod y cyfnod yn dangos yn glir bod gan y cyhoedd lawer o ddiddordeb mewn gwarchod yr amgylchedd, a bod yna awydd i sicrhau bod y gyfraith yn gwarchod yr amgylchedd yng Nghymru. Yn ystod y cyfnod dan sylw, mae fy nhîm a finnau wedi bod yn gweithio'n galed i sefydlu gwasanaeth sy'n sicrhau bod pryderon y cyhoedd am y modd y mae cyfraith amgylcheddol yn gweithredu yn cael eu hystyried yn briodol ac yn cael eu dwyn i sylw llunwyr polisi a rheoleiddwyr yng Nghymru.

Rwy'n ddiolchgar am y cyfle yr wyf wedi'i gael i gyflawni'r rôl bwysig hon yn ystod y 12 mis diwethaf ac rwy'n edrych ymlaen at yr heriau sydd i ddod.

Cyflwyniad

Cafodd Dr Nerys Llewelyn Jones ei phenodi yn Asesydd Interim Diogelu'r Amgylchedd Cymru (Asesydd Interim) ym mis Mawrth 2021 er mwyn ystyried pryderon a fynegir gan y cyhoedd am y modd y mae cyfraith amgylcheddol yn gweithredu yng Nghymru. Proses interim yw hon a fydd mewn lle nes y caiff corff parhaol ei sefydlu yng Nghymru i oruchwylio'r graddau y cydymffurfir â chyfraith amgylcheddol.

Cafodd Dr Llewelyn Jones ei chontractio am gyfnod o hyd at ddwy flynedd, gyda'r opsiwn i ymestyn y contract am flwyddyn. Cafodd ei chontractio i weithio o leiaf 20 diwrnod y flwyddyn. Mewn gwirionedd, mae wedi bod yn gweithio rhwng dau a thri diwrnod y mis ar fusnes yr Asesydd Interim.

Mae'r Asesydd Interim yn annibynnol o Lywodraeth Cymru, er bod swyddogion Llywodraeth Cymru yn darparu cymorth o ran ysgrifenyddiaeth i'r Asesydd. Rydym yn canolbwyntio ar y modd y mae cyfraith amgylcheddol yn gweithredu, ac nid ar unrhyw achosion o dorri'r gyfraith honno.

Dyma ein nodau:

- goruchwylio'r modd y mae cyfraith amgylcheddol yn gweithredu yng Nghymru; ac
- ystyried problemau systemig sy'n ymwneud â'r modd y mae cyfraith amgylcheddol yn gweithio neu'n gweithredu yng Nghymru.

Nid yw ein rôl yn ymdrin ag:

- achosion o dorri cyfraith amgylcheddol;
- meysydd lle na chydymffurfir â chyfraith amgylcheddol; a

- phroblemau a godir y mae system neu broses gwyno arall yn ymdrin â nhw.

Ein nod yw adnabod meysydd lle gellir cymryd camau gweithredu i wella'r modd y mae cyfraith amgylcheddol yn gweithredu, er mwyn gwella canlyniadau amgylcheddol.

Mae manylion ynghylch sut mae mynegi pryder am y modd y mae cyfraith amgylcheddol yn gweithredu, yn ogystal â manylion ein cylch gorchwyl, ar gael fan hyn [llyw.cymru/codi-pryderon-am-sut-mae-cyfraith-amgylcheddol-yn-gweithio](https://lyw.cymru/codi-pryderon-am-sut-mae-cyfraith-amgylcheddol-yn-gweithio)

Rydym wedi ymrwymo i gyhoeddi adroddiad blynyddol ynghylch y cyflwyniadau yr ydym wedi'u cael ac ynghylch unrhyw gamau gweithredu yr ydym wedi'u cymryd mewn cysylltiad â nhw. Dyma'r adroddiad blynyddol cyntaf, ac mae'n ymdrin â'r cyfnod rhwng 1 Mawrth 2021 a 28 Chwefror 2022.

Y gweithgareddau cyntaf a gyflawnwyd gan yr Asesydd Interim

Yn ystod y chwe mis cyntaf, buom yn canolbwyntio'n bennaf ar gyflwyno'r prosesau a'r adnoddau perthnasol i'n galluogi i gyflawni ein rôl. Roedd y gwaith paratoi hwnnw'n cynnwys cyhoeddi gwybodaeth am yr Asesydd Interim, cytuno ar gylch gorchwyl a sefydlu tîm ysgrifenyddiaeth i gynorthwyo'r Asesydd.

O gofio bod y rôl yn un newydd, mae wedi bod yn bwysig hefyd yn ystod y flwyddyn gyntaf i sicrhau ymwybyddiaeth o'n swyddogaeth ac ymwybyddiaeth o sut y gallwn gynorthwyo i sicrhau bod cyfraith amgylcheddol yng Nghymru yn gweithredu fel y dylai. Felly, mae ymgysylltu â rhanddeiliaid wedi bod yn rhan bwysig o'r gwaith a gyflawnwyd gennym yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Ers mis Mawrth 2021, rydym wedi cynnal gweithgareddau ymgysylltu â rhanddeiliaid gyda nifer o reoleiddwyr, partneriaid a sefydliadau allweddol ar draws y dirwedd amgylcheddol a rheoleiddiol yng Nghymru.

Er mwyn sefydlu rhwydwaith proffesiynol eang ar draws Cymru, rydym wedi cyfarfod â chynrychiolwyr nifer o sefydliadau partner, sy'n cynnwys y canlynol (ymhlith eraill): Archwilydd Cyffredinol Cymru; Cyfoeth Naturiol Cymru; DEFRA; Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru; Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru; Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru; a Chomisiwn y Gyfraith. At hynny, mae'r Asesydd Interim yn cyfarfod yn rheolaidd â chyrrff amgylcheddol eraill y DU (mae rhagor o fanylion i'w cael isod).

Rydym wedi ymgysylltu â nifer o sefydliadau eraill hefyd sy'n cynnwys Cymdeithas Cyfraith Amgylcheddol y Deyrnas Unedig, Greener UK/Green Alliance, RSPB Cymru, Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr, Cyswllt Amgylchedd Cymru, y Grŵp Gorchwyl Rhanddeiliaid Llywodraethu Amgylcheddol, Dŵr Cymru, Panel Ymgynghorol Amgylcheddol Annibynnol Dŵr Cymru a Platfform yr Amgylchedd Cymru.

Ar wahân i'r rhanddeiliaid hyn, rydym hefyd yn cyfarfod â swyddogion perthnasol yn Llywodraeth Cymru i drafod y cyflwyniadau sy'n dod i law yn ogystal â materion newydd perthnasol sy'n dod i'r amlwg.

Ymgysylltu trawsffiniol

O gofio natur drawsffiniol llawer o faterion amgylcheddol, mae'n bwysig ein bod yn creu ac yn cynnal cydberthnasau gwaith adeiladol â'n cymheiriaid yng ngwledydd eraill y DU. Felly, rydym yn cyfarfod yn rheolaidd â chynrychiolwyr o Swyddfa Diogelu'r Amgylchedd a Safonau Amgylcheddol yr Alban. Mae'r cyfarfodydd hynny'n fforwm amhrisiadwy ar gyfer cydweithio a chyfnewid gwybodaeth ac maent yn galluogi'r tri chorff i drafod ein blaenoriaethau cyffredin, amlygu materion sy'n dod i'r amlwg, a rhannu gwybodaeth am arfer gorau. Mae'r cyfarfodydd hyn wedi bod yn arbennig o ddefnyddiol o gofio bod pob un o'r tri chorff, yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, wedi bod drwy gyfnod sefydlu.

Er mwyn cryfhau'r berthynas hon ymhellach, rydym ar hyn o bryd yn gweithio tuag at gytuno ar femorandwm cyd-ddealltwriaeth teirochrog gyda Swyddfa Diogelu'r Amgylchedd a Safonau Amgylcheddol yr Alban, a fydd yn egluro sut y bydd y tri chorff yn ceisio cydweithio a rhannu gwybodaeth. Rydym yn bwriadu cytuno ar y memorandwm hwn yn ystod 2022. Bydd y memorandwm yn cael ei gyhoeddi ar dudalennau'r Asesydd Interim ar y we pan fydd y tri chorff wedi cytuno arno.

Proses

Ein nod yw darparu ymateb cychwynnol i gyflwyniadau cyn pen 20 diwrnod gwaith ar ôl iddynt ddod i law. Yn ystod eleni, rydym wedi ymateb yn unol â'r amserlen hon i bob un o'r cyflwyniadau a ddaeth i law, heblaw am un. Yn achos y cyflwyniad hwnnw, roedd angen dadansoddi'r cyflwyniad ymhellach a chafodd ymateb ei roi ddiwrnod ar ôl y terfyn amser.

Pan fydd cyflwyniad yn dod i law, caiff ymarfer cwmpasu ei gynnal er mwyn penderfynu a yw'n ymwneud â'r modd y mae cyfraith amgylcheddol yn gweithredu yng Nghymru ac a oes modd felly i ni ei ystyried. Os yw'r cyflwyniad yn perthyn i gwmpas ein cylch gorchwyl, caiff ymarfer blaenoriaethu ei gynnal hefyd er mwyn penderfynu a ddylai'r cyflwyniad fod yn destun adroddiad ar gyfer Gweinidogion

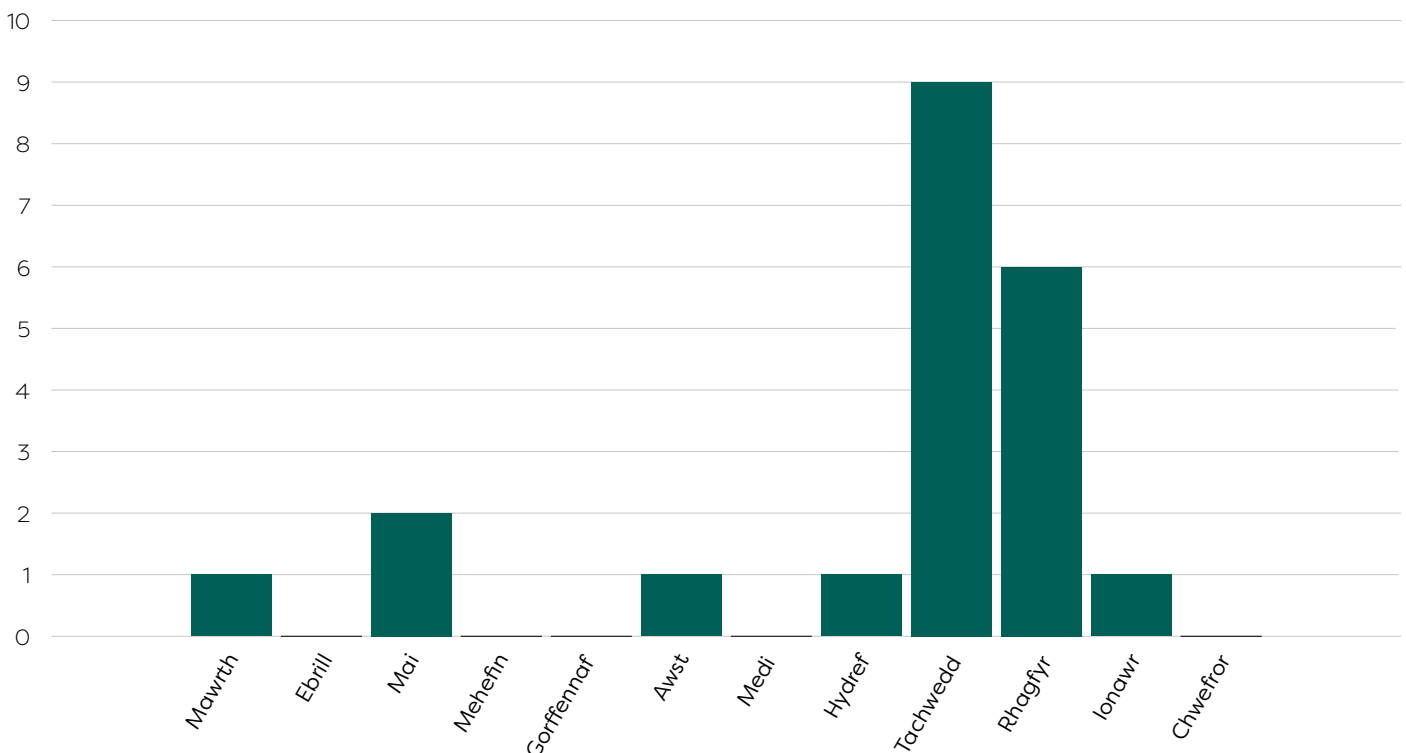
Cymru. O ystyried yr holl gyflwyniadau a gawn, nid yw'n bosibl llunio adroddiad ar gyfer pob un. Yn hytrach, ein nod yw sianelu ein hadnoddau i gyfeiriad y materion sydd â'r flaenoriaeth uchaf yn ein barn ni.

Cyflwyniadau a ddaeth i law

Yn ystod 2021/2022, cawsom 21 o gyflwyniadau a oedd yn ymdrin ag ystod eang o wahanol faterion amgylcheddol.

Cawsom nifer cyson o gyflwyniadau yn ystod chwe mis cyntaf y flwyddyn, ond gwelwyd cynnydd amlwg yn nifer y cyflwyniadau yn ystod mis Tachwedd a mis Rhagfyr (cawsom 15 o gyflwyniadau yn ystod y ddau fis hyn yn unig). Roedd y cyflwyniadau hynny'n cyfrif am y rhan fwyaf o'r cyflwyniadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn.

Ffigur 1: Nifer y cyflwyniadau a ddaeth i law fesul mis calendr yn 2021/2022

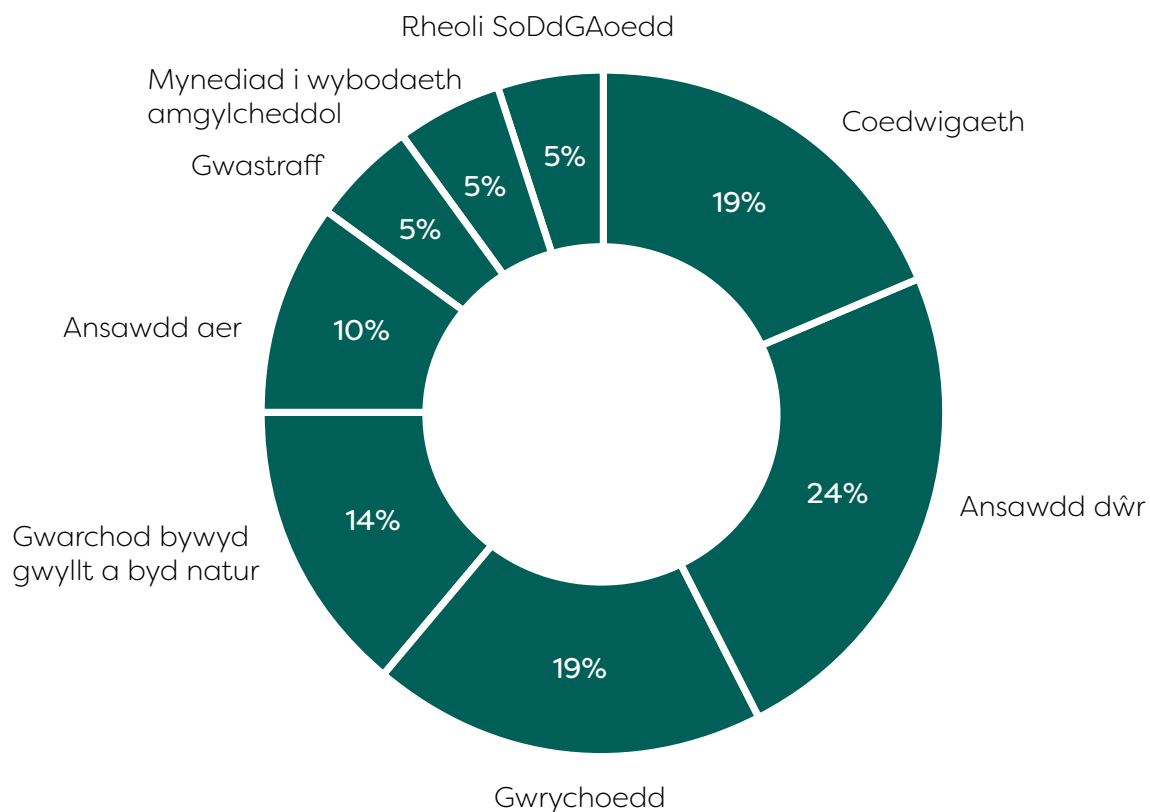

Roedd y pryderon amgylcheddol yr oedd y cyflwyniadau hynny'n ymdrin â nhw yn cynnwys y canlynol:

- Roedd pedwar cyflwyniad yn ymwneud â choedwigaeth
- Roedd pum cyflwyniad yn ymwneud ag ansawdd dŵr
- Roedd pedwar cyflwyniad yn ymwneud â gwrychoedd
- Roedd tri chyflwyniad yn ymwneud â gwarchod bywyd gwylt a byd natur

- Roedd dau gyflwyniad yn ymwneud ag ansawdd aer
- Roedd un cyflwyniad yn ymwneud â gwastraff
- Roedd un cyflwyniad yn ymwneud â mynediad i wybodaeth amgylcheddol
- Roedd un cyflwyniad yn ymwneud â rheoli Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig.

Ffigur 2: Dadansoddiad o'r cyflwyniadau a ddaeth i law

O blith y cyflwyniadau hyn, barnwyd nad oedd chwech yn perthyn i gwmpas proses yr Asesydd Interim, felly ni chawsant eu hystyried ymhellach. Gan amlaf, y rheswm am hynny oedd bod y cyflwyniadau'n ymwneud ag achosion posibl o dorri cyfraith amgylcheddol, nad oes gennym yr awdurdod cyfreithiol i ymchwilio iddynt,

neu'u bod yn ymwneud â materion a oedd yn destun achos cyfreithiol posibl neu achos cyfreithiol a oedd yn mynd rhagddo. Roedd chwe chyflwyniad yn perthyn i gwmpas proses yr Asesydd Interim ac maent wrthi'n cael eu hystyried. Rydym yn dal i benderfynu a yw agweddau ar y cyflwyniadau sy'n weddill yn perthyn

i gwmpas proses yr Asesydd. Mewn rhai achosion, rydym wedi gofyn am wybodaeth bellach gan y sawl a anfonodd y cyflwyniad neu gan awdurdodau cyhoeddus perthnasol er mwyn penderfynu a yw'r cyflwyniad yn perthyn i gwmpas proses yr Asesydd Interim ac er mwyn rhoi ystyriaeth gychwynnol i'r materion a godir.

Themâu allweddol

Coedwigaeth

Roedd un o'r themâu allweddol a ddaeth i'r amlwg o'r cyflwyniadau a gawsom yn ymwneud â materion coedwigaeth. Yn benodol, roedd y sawl a anfonodd y cyflwyniadau yn mynegi pryderon am y rhyngweithio rhwng gorchmynion cadw coed, Deddf Coedwigaeth 1967 a chyfraith cynllunio yng Nghymru.

Mynegodd un o'r sawl a anfonodd gyflwyniad y pryderon canlynol:

- Nid yw gorchmynion cadw coed a thrwyddedau cwmpo coed yn ddulliau effeithiol o atal coed rhag cael eu cwmpo'n anghyfreithlon;
- Nid yw cyfraith cynllunio'n rhoi ystyriaeth ddigonol i'r gofynion a nodir yn y Ddeddf Coedwigaeth nac i effaith hirdymor cwmpo coed at ddibenion datblygu; a
- Dylid sicrhau mwy o gydgyssylltiad rhwng y gwahanol ddarnau o ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â chwmpo coed.

Anfonodd rhywun arall gyflwyniad ysgrifenedig atom i awgrymu y dylai'r Llywodraeth ddiwygio Deddf Coedwigaeth 1967 er mwyn sicrhau bod yr angen i warchod bywyd gwyllt yn cael ei ystyried wrth roi trwyddedau cwmpo coed.

Yn olaf, cawsom gyflwyniad ynghlŷn â'r rhwymedigaeth sydd ar Cyfoeth Naturiol Cymru i gynnal Pwyllgor Ymgynghorol Rhanbarthol dan Ddeddf Coedwigaeth 1967. Nid oeddem o'r farn bod y cyflwyniad hwn yn perthyn i gwmpas proses yr Asesydd Interim. Er hynny, gwnaethom godi'r mater gyda Cyfoeth Naturiol Cymru yn uniongyrchol, gan ofyn am wybodaeth ynghlŷn â statws y pwyllgor er mwyn rhannu'r wybodaeth honno â'r sawl a anfonodd y cyflwyniad.

Rydym yn llunio adroddiad am y materion a godwyd yn y ddau gyflwyniad cyntaf ar gyfer Gweinidogion Cymru. Bydd yr adroddiad hwnnw ac ymateb y Gweinidog Newid Hinsawdd yn cael eu cyhoeddi maes o law.

Ansawdd dŵr

Ansawdd dŵr oedd y thema y cawsom y nifer mwyaf o gyflwyniadau ynghlŷn â hi.

Mynegodd un o'r sawl a anfonodd gyflwyniad bryderon am y materion canlynol ynghlŷn ag achosion o ollwng carthion i mewn i afonydd yng Nghymru:

- Argaeledd systemau gorfodi a'r defnydd a wneir o systemau o'r fath mewn cysylltiad â thrwyddedau gorlifoedd carthion a roddir i gwmnïau dŵr preifat, ac a ydynt yn addas i'w diben; ac
- A ddylid cael gofyniad cyfreithiol i fonitro faint o garthion a ryddheir i mewn i gyrsiau dŵr gan gwmnïau dŵr preifat.

Mynegodd rhywun arall a anfonodd gyflwyniad y farn bod Cyfoeth Naturiol Cymru yn methu â dehongli a gorfodi'n gywir gyfraith yr UE a ddargedwir ynghylch gorlifoedd stormydd.

Roedd trydydd cyflwyniad a gawsom hefyd yn mynegi pryderon am wastraff dynol yn afonydd Cymru, ac roedd yn mynegi'r farn nad oedd y rheoleiddiwr yn cymryd camau gorfodi digonol yn erbyn cwmnïau dŵr.

Cafodd pryder arall ei fynegi am lygredd anghyfreithlon mewn afonydd oherwydd slyri, llaeth, mwd ac ati. Roedd y sawl a anfonodd y cyflwyniad yn honni bod hynny wedi arwain at farwolaeth miloedd o bysgod ac infertebrata. Roedd o'r farn nad oedd y rheoleiddiwr yn gallu gorfodi'r gyfraith yn effeithiol oherwydd diffyg adnoddau ac oherwydd deddfwriaeth aneffeithiol.

Yn olaf, cawsom gyflwyniad ynghylch gwarchod yr amgylchedd ym masn afon Hafren. Yn benodol, roedd y cyflwyniad hwnnw'n mynegi pryderon am effaith ffermio dofednod ar ansawdd dŵr. Roedd y sawl a anfonodd y cyflwyniad hefyd yn awgrymu bod yna gydweithio annigonol rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru, a nododd fod yna fethiant wedi bod o safbwynt llywodraethu amgylcheddol trawsffiniol.

O ystyried nifer y cyflwyniadau a ddaeth i law ynghylch y thema ansawdd dŵr, ac o ystyried difrifoldeb y materion a godwyd, rydym yn bwriadu llunio adroddiad ynghylch y thema hon. Yn unol â'n rôl, sef adolygu'r modd y mae cyfraith amgylcheddol yn gweithredu, mae'n debygol y bydd yr adroddiad hwnnw'n canolbwyntio ar y fframwaith deddfwriaethol ynghylch ansawdd dŵr.

Rydym yn ymwybodol bod Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith y Senedd wedi cynnal ei ymchwiliad ei hun yn ddiweddar i orlifoedd stormydd yng Nghymru. Mae adroddiad y Pwyllgor

ar gael <https://senedd.cymru/media/jb5pibjp/cr-ld15015-w.pdf>. Rydym yn dilyn y datblygiadau hyn gyda diddordeb a byddwn yn monitro pa gamau gweithredu a gymerir er mwyn ymateb i argymhellion yr adroddiad. O ystyried yr amserlenni a nodwyd gan y Pwyllgor i'r amryw bartïon adrodd ynghylch eu gweithgareddau, rydym yn rhagweld y bydd ein hymchwiliad ni yn cychwyn yn ystod hanner olaf 2022.

Gwrychoedd

Un thema allweddol arall a nodwyd gennym oedd gwarchod gwrychoedd.

Nododd un o'r sawl a anfonodd gyflwyniad nifer o bryderon ynghylch y mater hwn. Roedd o'r farn nad yw Rheoliadau Gwrychoedd 1997 yn cyflawni eu nod penodedig, sef gwarchod gwrychoedd yn effeithiol. Roedd yn pryderu bod y Rheoliadau Gwrychoedd yn caniatáu gwaredu llawer iawn o wrychoedd. Roedd y sawl a anfonodd y cyflwyniad o'r farn nad yw awdurdodau lleol yn deall y Rheoliadau neu nad oedd ganddynt ddigon o adnoddau i weithredu'r Rheoliadau. Mynegodd y sawl dan sylw bryderon hefyd am y ffaith bod y Rheoliadau Gwrychoedd yn berthnasol i dir ffermio yn unig ac nad oeddent yn berthnasol i barciau neu erddi, ac roedd o'r farn bod safonau mympwyol ar waith ynghylch beth yn union yw gwrych.

Anfonodd rhywun arall gyflwyniad ysgrifenedig atom i fynegi pryder bod cyllid grant a oedd ar gael gan Lywodraeth Cymru yn annog ffermwyr i waredu gwrychoedd a oedd wedi tyfu'n wyllt a chreu gwrychoedd newydd yn eu lle. Roedd yn pryderu y gallai'r gweithgarwch hwn gael effaith andwyol ar fioamrywiaeth.

Yn olaf, cawsom ddau gyflwyniad ynghylch defnyddio rhwydi atal adar ar wrychoedd, yn enwedig os oedd datblygwyr yn ceisio caniatâd i waredu'r gwrychoedd. Roedd y sawl a anfonodd y ddau gyflwyniad hyn yn pryderu y byddai arferion o'r fath yn cael effaith negyddol ar boblogaethau adar drwy eu hatal rhag clwydo.

Rydym wrthi'n ystyried y pryderon a fynegwyd yn y cyflwyniadau hyn. Er nad ydym ar hyn o bryd yn bwriadu llunio adroddiad ynghylch y thema hon yn fuan, nid ydym yn diystyru rhoi sylw i'r agwedd hon ar ddeddfwriaeth rywbyrd yn y dyfodol.

Adrodd i Weinidogion Cymru

Ni wnaethom lunio unrhyw adroddiadau ar gyfer Gweinidogion Cymru yn ystod y cyfnod 1 Mawrth 2021 – 28 Chwefror 2022. Fodd bynnag, rydym wrthi'n cwblhau ein hadroddiad cyntaf a byddwn yn ei gyflwyno i Weinidogion Cymru cyn gynted ag sy'n bosibl yn 2022. Fel y trafodwyd uchod, bydd yr adroddiad cyntaf yn ymwneud â choedwigaeth a bydd yn ymateb i ddau gyflwyniad ar wahân a gafodd yr Asesydd Interim yn ystod 2021.

Adolygu prosesau

Hon oedd blwyddyn sefydlu'r Asesydd Interim, felly treuliodd llawer o amser yn cyflwyno'r prosesau perthnasol er mwyn ei gwneud yn bosibl i'n gwaith gael ei gyflawni. Yn ystod y cyfnod hwnnw, rydym wedi bod wrthi'n gyson yn adolygu ac yn diwygio'r prosesau gan ystyried

nifer y cyflwyniadau a gafwyd a'r math o gyflwyniadau a gafwyd, ystyried adborth gan randdeiliaid, ac ystyried y gwersi a ddysgwyd yn ystod ein blwyddyn gyntaf o weithredu.

Yn rhan o'r adolygiad hwn, rydym wedi cyflwyno prosesau newydd ar gyfer cynnal ymarfer cwmpasu yng nghyswllt cyflwyniadau newydd a ddaw i law, er mwyn penderfynu a ydynt yn perthyn i gwmpas cylch gorchwyl yr Asesydd Interim. Yn rhan o'r broses honno, byddwn yn nodi deddfwriaeth/cyfraith achosion allweddol ac unrhyw faterion ehangach, gan gynnwys sylw ar y cyfryngau ac unrhyw waith y mae'r Llywodraeth neu gyrff eraill yn ei gyflawni yng nghyswllt y materion a godwyd.

Un broblem allweddol a nodwyd yn ystod yr adolygiad oedd bod y galw am y gwasanaeth wedi bod yn fwy o lawer nag a ddisgwyd yn wreiddiol. O ganlyniad, rydym wedi bod yn gweithio i gyflwyno prosesau mwy cadarn er mwyn sicrhau ein bod yn sianelu ein hadnoddau i gyfeiriad y materion lle gallwn ychwanegu'r gwerth mwyaf. Un elfen allweddol o hynny yw datblygu egwyddorion blaenoriaethu y byddwn yn eu defnyddio wrth asesu pa gyflwyniadau a allai fod yn cyfiawnhau llunio adroddiad ar gyfer Gweinidogion Cymru. Byddwn yn cyhoeddi rhagor o fanylion am yr egwyddorion hynny yn 2022.

Problem arall a nodwyd oedd nad oedd cyflwyniadau'n aml yn cynnwys digon o fanylion i'n galluogi i benderfynu a ellid cyfiawnhau llunio adroddiad i Weinidogion Cymru. Mewn llawer o achosion, roedd hynny'n golygu ein bod wedi gorfod gohebu ymhellach â'r sawl a anfonodd y cyflwyniadau, yn ogystal â phartion eraill sy'n berthnasol i'r cyflwyniadau, er mwyn

cael y wybodaeth ofynnol i asesu a ddylid rhoi ystyriaeth bellach i gyflwyniad. At hynny, cawsom lawer o gyflwyniadau nad oeddent yn perthyn i gwmpas ein cylch gorchwyl.

Er mwyn lleihau'r problemau hyn yn y dyfodol, rydym yn gweithio i gyflwyno ffurflen y bydd angen i'r sawl sy'n anfon cyflwyniadau atom ei defnyddio. Nod y ffurflen yw sicrhau ein bod yn cael y wybodaeth ofynnol o'r cychwyn cyntaf, a fydd yn lleihau'r amser a gaiff ei dreulio a'r adnoddau a gaiff eu defnyddio wrth fynd ar drywydd pryderon. Y gobaith hefyd yw y bydd y ffurflen hon yn sicrhau bod llai o gyflwyniadau'n dod i law nad ydynt yn perthyn i gwmpas cylch gorchwyl yr Asesydd Interim, oherwydd ei bod yn glir i ddefnyddwyr pa fathau o faterion y gallwn eu hystyried. Byddwn yn cyhoeddi'r ffurflen hon ddechrau 2022.

Yn ogystal, rydym yn llunio ffeithlun sy'n egluro'r gwahanol reoleiddwyr amgylcheddol sy'n gweithredu yng Nghymru. Bydd hynny'n helpu i sicrhau bod aelodau'r cyhoedd yn cyfeirio eu pryderon at y corff mwyaf priodol.

Adborth

Os oes gennych unrhyw sylwadau am yr adroddiad hwn neu am ein rôl, neu os hoffech fynegi pryder am y modd y mae cyfraith amgylcheddol yn gweithredu yng Nghymru, mae croeso i chi gysylltu â IEPAW@gov.wales.